

Ivo Grahor:

Zgodba o zajčkah

Drago je zbiral denar. Nabral je osem dinarjev. Toliko let je bil on star in za osem dinarjev je kupil od Stroj-barjevega Petra domačega zajčka.

Prinesel ga je domov opoldne, tik pred kosilom, in se ni mogel posloviti od njega. Zaman so ga kuharica in sestre klicale v hišo. Nastanil se je v hlevu in zdelo se mu je, da bo odslej tudi on tukaj doma, kjer živi njegov zajček.

V hlevu so bili trije konji. Vsak je imel lepo ograjen prostor. Del hleva je bil popolnoma prazen, v tretjem delu pa je ležalo razno kmečko orodje in na drugi strani lesenih stebrov so stali vozovi. V hlevu je bilo temno in toplo. Najtemnejše je bilo pod jasli. Drago je pregradil tam dva metra dolg prostor z deskami. Dve luknji je pustil za vratca in k vsaki privabil po en hlod, da bi z njima hlevcec zapiral.

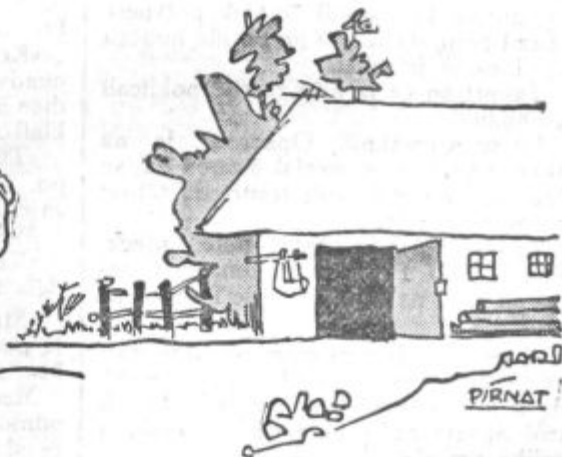
Konji so zaprhali, ko je vstopil. Opazili so, da prihaja in se ozrli. S stegnje-

nimi vratovi in nazaj obrnjenimi glavami so strmeli vanj, dokler jih ni za bolelo v vratu. Potem so zavihteli glave, udarili z enim pa še z enim kopitom v leseni pod in še enkrat zaprhali. Začutili so v nosnicah vonj po zajčku.

»Pozdravite gal — Hi, pram!« je zaklical Drago. »In glejte, da mi ga ne pobijete z vašimi nerodnimi čevlji.«

Pram na skrajnem koncu se je oziral in vihal nosnice, pa z repom plahtal po zraku.

»Bi ga rad videl, a? Kar poglej gal Boji se te še, pa kmalu se privadi in se lahko sprijazneta. Teči zna kakor ti.

— Pa meni ne bo pobegnil,« je polglasno pristavil in potem tiho govoril sam s seboj in z zajčkom.

Konji v pregraji so se vohali drug drugega in včasih krepko pritrknili s kopiti. Imeli so važen pomenek.

Drago ni štedil časa. V mračnem hlevu so minute bežale kakor sekunde, a njemu je bilo to vse eno. Zdaj je dosegel, kar je hotel; imel je zajčka.

Dolgo časa se je smukal z njim po hlevu. Držal ga je v naročju z levo roko in z drugo je pospravljaval orodje z

voza pa sedel nekaj minut tam. Premišljeval je. Najprej mu je bilo tako lepo, da bi se bil raztopil od sreče. Kmalu pa so prišle skrbi. Začel je misliti, kako bo mlademu zajčku samemu v tujem hlevu. Prostor pod jaslji se mu je mahoma zdel še temnejši. Malo okence je metalo le slaboten pramen svetlobe v hlev. Svetloba se je razsipala in niti za pol hleva je ni bilo dovolj.

Drago je postajalo tesno. Zdaj se je šele prav zavedel, kaj je storil živalci, ki se je plaho tiščala k njegovim prsim. Čutil je njegovo toploto. Tudi utripe njenega srca je slišal. Vendar se ni mogel otresti občutka, da je živalca neznanško boječa. Bila je pač zajec, to je — bojzaljivec, ampak Drago ji ne bi nikoli kaj takega rekel; še pomisliti ni mogel na to. Prav v srcu je čutil, da ni bilo prav, vzeti mladega zajčka sedmih tedov iz njegove družinice, kjer je imel mater in brate in sestirice, kakor človek.

Ampak tu ni pomoči. Vsi ljudje, ki imajo zajce, so pričeli z enim. Šele pozneje so dokupili še enega in še enega. Drago je bil o tem prepričan. En zajec stane osem dinarjev; za osem dinarjev ne moreš kupiti dveh. Počakati bo treba, da se nabere še osem. Če bo mogel, pa kupi od Kranjčevega šekasto zajko. In dotlej bo moral zajček potrpeti. »Pazil bom, da se mu ne bo nič hudega zgodilo«, si je rekel.

Takrat so ga iz hiše tretjič poklicali k obedu.

Ni se premaknil. Opazoval je na okencu križ in primerjal širino, da se prepriča, ali je dovolj tesno, da tatovi ne morejo notri.

Tedaj je nekdo obstal poleg njega. Bila je mati. Prišla je v domačih copatah in prav na tiho, da se je Drago kar prestrašil.

»Kosit! Ne boš zmerom pestoval zajca in čepel tu v hlevu! Ali pa misliš, da ti bomo nosili hrano v jaslji! Le hitro! Spravi zajca in zapri z zapahom velika vrata!«

Drago se je oddahnil in pomolil materi zajčka pod nos.

»Ali ste že videli zajčka, ki sem ga danes kupil?« je vprašal.

Pa je slabo naletel.

»Jaz nisem prav nič radovedna in nočem videti ničesar.« je odvrnila, ko je šla mimo njega. »Povedala sem ti, da mora biti v hlevu red in snaga. Zajec hoče snago. Jaz ti ga ne bom opravljala, to sem ti povedala. Ti pa se boš smukal prve dni zmerom tod, pozneje pa se naveličaš, kakor vsega. Ampak

ne boš! Prvič, ko ne bo prav in red, ti vzamem zajca in ga dam Strojbarjevu mu nazaj.«

»To je beseda,« si je mislil Drago. »Mati ni torej nič huda. Držala bo besedo, kakor je obljubila.«

Ponosen je bil na to, da je materi všeč zajček, ki ga je on kupil.

Zlezal je zložno z voza in šel k jasljam. Med tem je mati odšla in da je ne spravi v slabo voljo, je hitro spravil zajčka, založil linico s hodom in stekel za njo.

Pri obedu ni rekel ničesar. Bratec je prišel iz šole in ga radovedno pogledoval. Drago je bil vznemirjen, povedati pa ni hotel in nekoliko se je še bal očeta, ki ni o zajcu ničesar vedel. Prav ta dan pa so bili tudi domači pri jedi tako tihi, da se je razločno slišalo Dragovo zasoplo dihanje. Naposled je mati prekinila tišino.

»Drago je kupil zajca,« je rekla, »a da vama obema povem, da ne bosta zmerom čepela v hlevu in prav nič več kupčij ne uganjajta.«

Tako je govorila, da pove vsem hkrati. Oče ni rekel nič. Jedel je in molčal tako odločno, da Drago ves čas ni vedel, kaj oče misli in ali je jezen ali ne. Potem se je prepričal, da tudi oče ne bo proti zajčjereji, in se je ojunčil. Povzdignil je glas:

»Ko bi imel dva zajčka, potem pa bi onadva imela vsako leto trikrat mladice in bi lahko vsak mesec po dva zaklali . . .«

»Tiho! Pri jedi se molči. In tega ne bo, da mi bosta vso hišo zalagala z zajci. Mir!«

Mati je bila huda. Bala se je očeta.

»Kdo bo jedel zajčje meso,« je dala spet mirno. — »Saj ni dobro!«

»Strojbarjev da pet dinarjev za kožo,« je pomislil Drago, vendar pa ni črnil besedice.

Med tem so pojedli in komaj da so odmolili, je že izginil v hlev. Za seboj je slišal bratove stopinje, ki je hodil za njim.

V hlevu je počenil k jasljam. Prisluhnil je, ali se zajček giblje. Slišati ni bilo ničesar, le konji v pegrapi so ceptali. Menjaje so prhali, drug za drugim, kakor da bi klicali hlapca.

Drago je zakričal nanje, naj mirujejo.

Kmalu za njim se je brat približal k jasljam in se tudi sklonil, da vidi zajca.

»Vzemi ga za nekaj časa iz hišice,« je nrosil.

Konec prihodnjšč.

Boris:

Škrat Smuk

Sirni tihi gozd je bil kraljestvo škrata Smuka. Stanoval je v kočici, ki si jo je napravil pod koreninami visoke smreke, in tam prespal vse dni. Ko pa je sonce zašlo, je prilezel z doma. Prestrašeno je pogledal na vse strani in če je opazil, da ni nikogar blizu, je stekel k studenčku, ki je nedaleč od njegovega doma izviral iz mahu in se umil v njegovih nakodranih valovih. Potem je šel buditi strica Ježa, ki je bil prav tak ponočnjak kakor on. S tanko palčico ga je dregnil v nos, da je kihnul in nejevoljno zagodrnjal:

»Kdo me že spet budi?«

»I, kdo. Jaz sem, škratec Smuk. Noč bo že, na lov bo treba iti.«

»Hm,« je zazehal Jež in se pretegnil.

»Saj nimam nikdar miru. Nu, pa pojdem.«

Toda škratec Smuk teh njegovih besed ni več slišal. Tekel je že k botrici Verici.

»Botrica, ali že spite?«

»Nikdar nimam miru,« je zagodrnjala botrica. »Komaj zadremujem me bude.«

Jeza jo je pograbila in zagnala je smrekov češarek za Smukom, da se je komaj umaknil.

Zdaj ni vedel, kaj naj napravi. Na lov z Ježem ni maral iti, ker je vedel, da se bo dolgočasil. Cele ure čakanja in še besedice ne sme ziniti — ne, to ni zanj.

Jel je premišljevali, kam naj se obrne. K žabam v mlaki? Predaleč je in bog ve, kako bi ga sprejele, ko jih je zadnjič tako prestrašil. Ne, tja ne kaže iti. Prav gotovo bi ga napodile.

Se njegovega znanca Krta ni doma. Ali pa se je že vrnil. Kaj če bi šel pogledat? Pokramljala bi malo. Škratec bi zvedel, kaj se po svetu novega godi. Da, tja pojde....

In šel je. Krt je stanoval precej daleč in škratca so že skoraj bolele noge, ko je od daleč zagledal streho Krtovega doma. Toda iz dimnika se ni kadilo. »Ni

ga še doma,« si je žalostno rekel in se obrnil proti domu.

Tedaj pa je nenadoma zagledal v mahu neko bitje. Ali je Lisica zaspala? Ali se je zajček izgubil v gozdu in ni mogel najti poti domov? Da, on bo. Morda se je, grdoba, celo napil in smrči zdaj v mahu. Kaj ko bi prišel lovec s puško? Pa so res strašno neoprezni ti dolgoušci!

Približal se mu je, tedaj pa je videl, da se je zmotil. Ne, ni bil Zajček, bilo je neko človeško bitje, njemu podobno, le dosti, dosti večje. Stopil je še bliže in skoraj od presenečenja vzkliknil. Pred njim v mahu je ležala deklica, ki jo je poznal. Pa še kako dobro. Smrekarjeva Jelica iz kočice ob gozdu.

Kolikokrat jo je skrivaj opazoval, ko je na vse zgodaj zjutraj prišla iz kočice gledat, kdaj vstane sonce. In njeno staro mamico je tudi poznal. Ob palico se je opirala in sedela pred kolibo na soncu.

Tedaj pa je deklica vzdihnila in se predramila. Prestrašeno se je ozrla naokoli in videla, da je že noč.

»Jej, kaj bo zdaj,« je šepnila in skoraj zajakala. »Kako bom našla v tej temi pot domov?«

»Nič se ne boj,« je začula glas pred sabo. Začudeno je pogledala, kdo govori, toda videla ni nikogar.

»Kdo je?« je boječe vprašala.

»Jaz sem, škratec Smuk. Ob tvoji roki stojim. Če se bojiš, da ne bi našla poti, ti jo pokažem.«

»Kaj pa si iskala v gozdu?« jo je nato vprašal.

»Mamica je bolna,« je odvrnila Jelica in dve debeli solzi sta ji zdrknili po licu. »Poslala me je v gozd, da ji prinesem zdravilnih rož, toda nisem jih mogla dobiti. Ves večer sem begala od drevesa do drevesa. Noge so me že bolele, zato sem sedla v mah, da bi se malo odpočila. In sama ne vem, kdaj sem zaspala.«

Jok je postal čedalje hujši.

»Nič se ne jokaj Jelica,« jo je potolažil škrat Smuk. »Doma imam vse polno zdravilnih rož. Zmeraj jih nabiram, kadar nimam drugega dela. Samo najboljše izbiram. Vsakogar ozdravijo. Dovolj jih bo za tvojo mamico. Kar vstani, pa pojdeva ponje.«

Jelica je vstala in si obrisala solze.

Smuk je poživžgal in nenadoma sta prileteli dve kresnici.

»Na ramo mi sedita, da bo Jelica videla, kod hodim,« jima je ukazal in krenil proti domu.

Jelica je šla za njim. Strah jo je bilo. Nekje se je jela oglašati sova. Pogledala je za njo in opazila na veji nad sabo dvoje oči, ki so se tako čudno iskri- le. In zategli »teee-njem« je zvenel v njenih ušesih.

»Ali je pot še dolga?« je vprašala škratec, ki je tekel pred njo.

»Ne, zdaj sva blizu mojega doma in od njega ni daleč do vaše hiše. Nu, sva že tam. Počakaj, da grem po zdravilne rože.«

Kresnici sta odleteli; škratec pa je izginil pod koreninami. Dolgo je čakala. Potem se je vrnil otovorjen z rožicami. Komaj jih je vlekel.

»Mislim, da jih bo dovolj,« je dejal. »Vsaj za danes. Če jih bo zmanjkalo, se jutri vrni. Zapomni si. Pod smreko stanujem, ki ima tri vrhove.«

V roki je imel svetiljko, ki je kazala pot.

»Zdaj pa stopiva,« je dejal. Šla sta skozi grmovje in kmalu je Jelica v mesečini zagledala svoj dom. Tedaj se ji je spet zresnil obraz.

»Joj, če je mamica med tem umrla. Jaz bom kriva njene smrti.«

»Nikar ne jokaj, Jelica. Rajši skoči naprej in poglej.«

»Tako,« je dejala in zbežala.

»Pa pridi nazaj in mi povej, kako je.«

Jelica je preplašeno pogledala skozi okno. Na mizi je brlela luč in osvetljevala mamičin obraz. Mamica! Še je bila živa. Neprestano se je ozirala proti oknu. Jelica je vedela, zakaj. Njo čaka, zanjo se boji.

Odprla je vrata.

»Mamica, zdravje vam prinašam!«

Skuhala je čaja in ji ga dala piti. Kakor bi trenil so izginile vse bolečine. Mamica se je smehljala.

»Dragi moj otrok... kje si tako dolgo hodil?«

Tedaj se je Jelica spomnila škratec Smuka. Kar pozabila je na odgovor in zbežala skozi vrata. Smuk je pred hišo čakal.

»Mamica je spet zdrava! Ti si jo rešil!«

Prijela ga je, dvignila k sebi, zakaj škratec je bil komaj ped visok, in ga poljubila.

»Nikar se mi ne zahvaljuj,« je dejal. »Obišči me včasih in odkrijem ti vse čudeže v gozdu. Saj sem ti povedal, kje stanujem.«

»Pridem. Že jutri!« je dejala vsa vesela. »Srečno pot!«

Škratec je šel, ves vesel, da je mogel deklici pomagati.

Jelica ga je obiskala drugi dan in še dostikrat. Postala sta najboljša prijatelja. Doživela sta marsikaj čudovitega. O tem vam bom pa kdaj drugič povedal!

Marijana Željeznova - Kokalj:

Kronane glave

Na oknu so stale cvetice v lončkih. Mačka se je smukala med njimi. Za njimi je sedela babica in pletla. Pod oknom na klopici so se pogovarjali Tonček, Tomažek in Francek.

Tomažek: »Tako sem nesrečen, ker se nisem rodil kot kraljev sin. Vedno bi nosil krono na glavi, da bi me lahko takoj spoznali moji podložniki. Delal bi, kar se bi mi pač poljubilo.«

Tonček: »Jaz bi bil pa rad ministrov sin!«

Francek: »Meni je pa prav, da je moj oče le cestni pometač. Zrastel bom, postal general in odstavil tistega kralja, ki je najbogatejši.«

Mačka je z repom prevrnila dva lončka. Priletela sta ob izzidek in treščila razbita na glave dečkov.

»Boh!« so vpili križem.

Babica je pogledala skozi okno in dejala: »Ej, možaki! Glave vas bole od borega perišča črepinj, kako bi vas bolele šele kronane glave!«

Carl Dantz:

O materi in očetu

Tako-le je napisal šolarček Peterček o svojem očetu in svoji materi:

Moja mama.

Moja mama je zmerom doma. Neprerastano dela. Nikoli se ne u-rudi. Močna je skoroda prav tako kakor moj oče. Veliko kad s perilom prenese kar sama do pralnice. Oče pravi o sebi, da dela kot konj. Mama pa pravi, da dela za dva konja.

Ko je oče ležal z zlomljeno nogo in smo vsi imeli hripo, je mama vstajala že ob petih in šla pometat pisarne. In je kuhala za nas kosilo. In skrbela za nas. In hladila je očetu nogo in krpala za nas raztrgane cunje. In zvečer je lupila krompir in je spala zelo malo. Oče pravi, da dela mama noč in dan brez odmora, kar dva šihita skupaj.

Kadar dela, ji ne smemo nagajati, sicer lahko kakšna pade.

Nekoč je zbolela. Hudo zbolela, nihče ni smel k njej. To je bilo žalostno. Peč brez ognja in soba mrzla. In vsak opoldan kruh in kava. Sestra se sploh na nič ne razume. Kako se napravi omaka in kje so očetove srajce, vse je morala vprašati mamo.

Še v grobu mi ne boste dali miru, je rekla takrat mama.

Moja mama nima nobene lepe obleke več. Sosedov Maksi je nekoč na cesti zaklical za njo, da je stara razcapanka. Tedaj sem ga z enim udarcem zbil na tla. Bahav je, ker si njegova mama frčka

lase in kriči in zvečer prepeva v krčmi.

Poprej nekoč je bila tudi moja mama lepa. Pri nas doma visi slika, na kateri je naslikana v poročni obleki. Najlepša ženska je, kar jih je na svetu. Še mnogo lepša od najlepše gospe v modnem časopisu.

Moj oče.

Ob nedeljah prepeva: »Sin ljudstva sem in bom ostal.« Toda samo, kadar se obrije. Kadar je jezen, se ne brije. Po cel teden ne. In ne poje tudi ne.

Zadnjič se je zvečer zelo raztogotil, ker mu sestra ni bila prinesla malice na delo. Vsi smo jo dobili pod nos. Še mama. Tedaj je Tonček privlekel iz predala britev in jo prinesel očetu. In je rekel:

»Ata, blit! In počekaj sin ljudstva sem in ostal! No, ata!«

Pa ni storil. Marveč je vzel časopis v roke in bral.

Oče prebere najprej časopis in potem obeduje. In če bere v časopisu: Sodrug, pridite vsi! — tedaj stori. In največkrat traja do dvanajstih.

Govori zelo malo. Kvečjemu zdaj pa zdaj kako besedo ali dve. Pa moramo kar brž poslušati. Sicer odpne svoj pas.

Vsi se ga bojimo. Samo Tonček ne. Mama tudi ne. Mama pravi: Še malo nimamo pravice, da bi se pritoževali. Ker ne pije. In prinaša ves denar domov.

Samo zvečer se mama boji, če ne pride oče o pravem času domov. Takoj misli, da se mu je kaj pripetilo. Ker dela večkrat na žagi. In ga je že večkrat obrezalo.

Hermana ima rad. Ker ima slabo glavo. Toda jaz imam odprto bučo, prav!

Jaz se lahko učim. In večkrat mi prinese knjige. In mi jih razloži. Ker pa ima pogosto nočno službo, ga pogrešam.

Delavci-tovariši ga imajo vsi radi. Na nekem shodu je govoril. O njegovem govoru so napisali časopisi pet vrst.

Takrat smo bili vsi ponosni in jaz sem si mislil: Tudi jaz hočem postati govornik.

Pameten mužik

(Ruska pravljica)

Neki pameten mužik ni imel ne kruha ne denarja. Odloči se pa, da pojde h gospodu in ga poprosi. Da pa ne bi prišel kar tako praznih rok, ujame gos, jo speče in jo nese gospodu. Gospod sprejme gos in reče nato mužiku:

»Mužik, za gos se ti lepo zahvalim, ne vem pa, kako bi jo razdelil. Imam ženo, dvoje sinov in dvoje hčera. Kako naj tedaj pravično razdelim gos?«

Mužik se ponudi: »Pa jo razdelim jaz!« —

Vzame nož, odreže gosi glavo in jo poda gospodu: »Ti si glava hiše in družine, zato se glava spodobi tebi.« Potem odreže zadnji del in ga poda gospe, rekoč: »Ti sediš doma in oskrbuješ hišo, zato se ti spodobi tole.« Nato odreže obe nogi in ju poda sinovoma: »Vama se spodobita nogi, da bosta hodila po poti očetovih nasvetov in naukov.« In hčerama dá perutnici, rekoč: »Kmalu pojmeta od hiše, zato se vama spodobita krili. Ostanek si pa vzamem sam.« In si vzame ostalo gos. Gospod se nasmeje in dá pometnemu mužiku kruha in denarja.

Bogati mužik zvê, kako je dal gospod ubogemu mužiku za gos kruha in denarja. Speče pet gosi in jih odnese gospodu. Gospod mu reče: Zahvalim se ti za gosi. Imam pa ženo, dvoje sinov in dvoje hčera: torej naj se skupaj šest; kako naj si razdelimo tvoje gosi?« Bogati mužik razmišlja, ali se ničesar ne domisli. Zato pošlje gospod po revnega mužika in mu ukaže, naj razdeli gosi. Ubogi mužik vzame eno gos in jo poda gospodu, rekoč: »Tale je vama manjkala do treh.« Eno dá sinovoma: »Vama dam tole, ki vama tudi manjka do treh.« Eno dá hčerama, rekoč: »Tale pa vama manjka do treh.« In končno si sam vzame preostali dve goski ter reče: »Meni sta pa do treh manjkali tile dve goski. Zdať imamo vsi enako: povsod smo trije.« Gospod se spet nasmeje, dá revnemu mužiku kruha in denarja, bogatega pa napodi.

Cv. K.

Francevič:

Nesrečni Jurij

Iz mestne banke kmet Jurij dvignil je prihranke. Obišče krêmo stare znanke in sit goreče vodke gre domov. Oddaleč gleda že svoj rodni krov, kar se spotakne, v jarek odleti. Rogata stvar, srnjak, tu mirno spi.

Kadar pozimi dolgo strada, divjačina spomladi rada se popja prenažre: znaščeno brstje v drobu ji zavre, kot mošt omami jo baje.

Od padca Jurij se na mah iztrezni, preveže plenu vrv za noge, povezne suknič mu čez roge. Še misel pošlje špeli svoji jezni: »Gotovo lep sprejem doma me čaka, saj žena pač vesela bo srnjaka!«

Čitatelj, ki te kriza še zanima in zgolj brezposelne srečuješ in tožbe o brezdelju čuješ: nedelj in praznikov Nesreča nima!

Možak ni dolgo sopel po samoti, pa že usoda trpka ga zaloti. Orožnika se dva pojavita in lovskega tatu ustavita. »Živali koj snemite spono z nog!«

Tako zgodi se. A takrat, o Bog! srnjak se divje zapraši skoz log in s sukničem odnese vse prihranke iz mestne banke.

Zaman sodniku kmet se zagovarja. Za globo mora plačati denarja... Če govor kdaj nakrene na srnjake in s tem na unesene tisočake, naš mož razburi se ob vsaki uri: »Dvanajst je jurijev ušlo na Kras, trinajsti je ostal, in ta sem jaz!«

Našim najmlajšim

Vlak drda
v tuji kraji.
Ali zna
pot nazaj?

Kaj pišejo Jutrovčki?

Moja mati. Najdražje, kar imam na svetu, je moja mati. Moja mati je že veliko trpela za nas, da nas je vzgojila in da smo zrastle. Bila je tudi v daljni Ameriki. Tudi tam je morala trpeti in služiti, da si je prihranila nekaj denarja. S tem denarjem je kupila majhno hišico, kjer zdaj stanujemo. Moja mati je bila težko bolna na očen in je morala zaradi tega tudi že v bolnico. Komaj je čakala, da je prišla spet domov in tudi nam se je zelo, zelo tožilo po njej.

Klančar Zofija, uč. VI. razr.
pri Sv. Duhu.

Ladjica.

Kam pa plavaš ladjica
po nemirnem morju?
Mar ne veš, da ti preti
morda kar poguba?

Ladjica odgovori:

Nič ni mene strahl
Plavam po velikem morju
in sem brz skrb!

Otrok! Si ti tudi tak,
nimaš nič skrbi?

»Oh, mene pa šola skrbi
vse dni in vse noči!«

Franjo Črnc, uč. II. razr. drž. klas. gimn.
v Mariboru.

Guslar. Križem naše domovine hodi žrnogorski guslar Barjektarović. Prišel je tudi v Novo mesto in tako tudi na našo šolo. Pel je srbske narodne pesmi. Igral je na gosli, ki imajo samo eno struno. Oblečen je bil v črnogorsko narodno nošo, ki je bila z zlatom vezana. Nekdaj so hodili slepi guslarji iz kraja v kraj in pripovedovali žalostno preteklost naroda v pesmi. Zapel nam je tudi kaljivo pesem. Skoraj vse žalostne srbske narodne pesmi spominjajo na bitko pri Kosovem polju.

Milena Podgajski, uč. III. razr.
v Novem mestu.

Gore in planine.

Gore in planine
dvigajo se iz doline.
Tam ljudje gor hodijo
po gozdovih blodijo.

Na gori encijan cveti
na gori Ojstrici;
vsak kdor mimo gre
se ga polasti!

Stancer Drago, uč. II. razr. mešč. š.
v Mariboru, Slomškov trg 11.

Kako je prišel zlatnik in graščakove roke v beraško roko. Graščak se je hotel poročiti z lepo, mlado grofico. Šel je v trgovino in si kupil za zlatnik lepo svilen obleko. Trgovec je bil lačen in je poslal svojega po-

močnika z zlatnikom k peku po žemlje. Pek je vzel zlatnik in ga spravil v predel. Tedaj je prišel berač in prosil miloščine. Peku se je berač zasmilil. Vzel je zlatnik iz predala in ga dal beraču.

Stancer Josip, uč. IV. razr.
v Mariboru.

Naša grlica. Doma imamo grlico. Že ob štirih zjutraj nas zbudi s svojim gruljenjem. Skoraj ves dan gruli. Vsak dan ji dam jesti in piti. Proso ima najrajši. Imamo jo v kletki, pa menda tam ni zadovoljna in nedavno tega, ko je pri najbližjem sosedu gorelo, je zletela iz hiše. Bal sem se, že, da je ne bom nikoli več videl. Toda sreča mi je bila mila in zvečer mi jo je prinesel neki moj sošolec, ki jo je našel na bližnjem drevesu.

Milan Detela, uč. III. razr. v Dobu pri
Domžalah.

Dragi „Jutrovčki“!

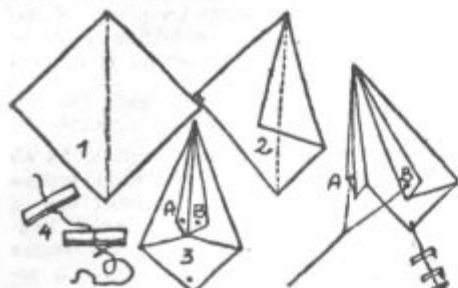
Že minuli teden bi bili morali zaključiti svoj natečaj. Toda prejeli smo toliko ljubeznivih in čednih dopisov, da si ne moremo kaj, in priobčimo vse, ki so oblikovno dobri. Obenem pa meni stric Matic, da o počitnicah tako in tako ne boste utegnili pisati Bog ve kako težkih in globokoumnih reči, zato ostanemo kar pri tem natečaju. Nekateri »Jutrovčki« so sami prosili, naj podaljšamo rok za pošiljanje dopisov, češ, zdaj pred zaključkom šolskega leta ne utegnejo pisati, med tem ko bi o počitnicah prav radi tekmovali v našem listu za lepe knjižne nagrade. Torej velja! Kdor ima še kaj spisanega, naj pošlje na naslov: »Uredništvo Mladega Jutra« v Ljubljani. Tekmuje lahko vsak! Kar prizkusite svojo srečo in hitro napišite kaj lepega! Prav vesele počitnice želim vsem »Jutrovčkom«.

»Uredništvo »Mladega Jutra«.

Za spretnne roke

Preprost zmaj

Izreži iz trdega papirja četverokotnik in zloži ga, kakor kažejo slike 1, 2 in

3. Vzemij vrvico, ki bo šestkrat daljša od zmaja, in pritrđi jo pri A in B, potem pa kar pod oblake z njim!

Kam pojde g. Kozamurnik?

Gospod Kozamurnik noče biti več pri nas. Sklenil je, da se izseli. Kje si bo ustvaril nov dom? Če pravilno sestaviš posamezne črke, boš kmalu vedel kako in kaj.

Rešitev kvadratov

a, ar, rak, kvar, vikar, ravnik, travnik.

Rešitev številnice povodnjak

Rešitev dopolnjevalke Krpan

Računske zanimivosti

J številu 142.857

To število ni nič manj zanimivo kakor številka 100. Ako ga pomnožimo s številkami dve, tri, štiri, pet, šest, dobimo vsakokrat isto število, samo številke so malo drugače postavljene. Tako je $142.857 \times 2 = 285.714$, potem $\times 3$ je 428.571, potem 571.428, 714.285, število pomnoženo s šestimi pa prestavi obe skupini stotisočev števila samega in dobimo: 857.142. Če pa pomnožimo to število s 7, dobimo ravno 999.999! Pogledjmo si to število še po vrsti, oz. pogledjmo te dobljene zmnožke drugega pod drugim:

142.857×1	je	142.857	— a
142.857×2	je	285.714	— b
142.857×3	je	428.571	— c
142.857×4	je	571.428	— c
142.857×5	je	714.285	— b
142.857×6	je	857.142	— a
142.857×7	je	999.999	

Ne dobimo samo vedno istih števil, nego postavimo zmnožek lahko tudi v skupine, ki se prav dobro ponavljajo, oz. zamenjujejo. Zamenjane stotice in tisočice se vrstijo v razmerju a, b, c, c, b, a. Ali ni to čudno in zanimivo?

—st—

Kvadrati

V vsaki besedi so vse črke prejšnje beseda, v nespremenjenem ali spremenjenem vrstnem redu in ena črka več.

Kako narišem štokljjo?

